

MS – 093

II Semester B.Com. Examination, May 2016
(CBCS) (2014-15 and Onwards) (F + R)
LANGUAGE SANSKRIT – II
Harshacharitham, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) Answer in *Sanskrit, Kannada or English*.
2) Answer Q. I and VI in *Sanskrit* only.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत :

(10x1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ:

Choose the correct answer :

1) हर्षचरितस्य कर्ता कः ?

अ) कालिदासः   आ) बाणः   इ) दण्डिन्   ई) भामहः

2) हर्षः कस्य देशस्य राजा ?

अ) मगधः   आ) काशी   इ) उज्जयिनी   ई) स्थाण्वीश्वरः

3) बाणस्य पितृव्यपुत्राः कति ?

अ) 3   आ) 4   इ) 2   ई) 5

4) बाणस्य पिता कः ?

अ) चित्रभानुः   आ) भूषणभट्टः   इ) हर्षः   ई) राज्यवर्धनः

5) सुदृष्टिः कः ?

अ) गीत गायकः   आ) नायकः   इ) पुस्तक वाचकः   ई) ग्रन्थपालकः

6) पुरुवस्य पुत्रः कः ?

अ) आसुः   आ) नहुषः   इ) रामः   ई) मान्धाता

7) कः पवमान पुराणं पपाठ ?

अ) बाणः   आ) श्यामलः   इ) सुदृष्टिः   ई) गणपतिः

P.T.O.

MS - 093

-2-

- 8) अतिव्यसनादे काकी कः विपिने विललाप ?
 अ) रामः आ) शन्तनुः इ) नलः ई) नृगः
- 9) श्रीकण्ठदेशस्य राजधानी का ?
 अ) हस्तिनावतिः आ) अमरावतिः इ) स्थाण्वीश्वरः ई) इन्द्रप्रस्थः
- 10) चण्डीशतकं किं प्रकारकं काव्यम् ?
 अ) महाकाव्यं आ) स्तोत्र काव्यं इ) नाटकम् ई) गद्यम्

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत :

(2x10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer any two questions :

- 1) बाण भट्टस्य जीवन, देश, काल, कृतयः ।
 ಬಾಣ ಭಟ್ಟನ ಜೀವನ, ದೇಶ, ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು.
 Life, place, date and works of BanaBhatta.
- 2) शरद् ऋतु वर्णनं ।
 ಶರದ್ ಋತು ವರ್ಣನೆ.
 Description of Sharad season.
- 3) श्रीकण्ठ देश वर्णनम् ।
 ಶ್ರೀಕಂಠ ದೇಶ ವರ್ಣನೆ.
 The description of Sreekanta desha.

III. एतत् गद्य भागम् कन्नडभाषायां आंग्लभाषाया वा अनुवादत :

(1x12=12)

ಈ ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

Translate the prose passage into **Kannada** or **English** :

प्रीय माणेन च मनस्य सर्वास्तान्पर्यपृच्छत्-कच्चिदेतावतो दिवसान्सुखिनो यूयम् । अप्रत्यूहा वा सम्यक्करण परितोषित द्विजचक्रा क्रातवीं क्रियते क्रिया । यथावद विकलमन्त्र भाञ्जि भुञ्जते वा हवीषि हतभुजः । यथाकालमधीयते वा वटवः । प्रतिदिनमविच्छन्नो वा वेदाभ्यासः ।

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

सुमहानकालो नः शुश्रूषमाणानाम् । आयस्कान्तमणय इव लोहानि नीरस निष्ठुराणि
क्षुल्लकानामप्याकर्षन्ति मनांसि महतां गुणाः, किमुत स्वभावसरसमृदूनीतरेषाम् । कस्य न द्वितीय
महाभारते भवेदस्य चरिते कुतूहलम् । आचष्टां भवान् । भवतु भार्गवोऽयं वंशाः शुचिनानेन राजर्षि
चरितश्रवणेन सुतरां शुचितरः इत्येवमभिधाय तूष्णीमभूत् ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत : (2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ:

Explain with reference to context **any two** sentences :

- 1) कस्य मनश्चरितं च महात्मनां श्रोतुम् ।
- 2) नहुषः परकलत्राभिलाषी महाभुजङ्ग आसीत् ।
- 3) कथमपि सा क्षपा क्षयमगच्छत् ।
- 4) यदि कुतूहलं वः सज्जा वयम् ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत : (2×2¹/₂=5)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ:

Write short notes on **any two** :

- 1) कथा-आख्यायिका ।
- 2) सुबन्धोः वासवदत्ता ।
- 3) सुदृष्टेः पुराण वचनम् ।
- 4) स्थाण्वीश्वर वर्णनम् ।

VI. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत :

a) पञ्चानां समासानां विग्रह वाक्यं कृत्वा समास नाम लिखत : (5×1=5)

ಐದು ಸಮಾಸಗಳಿಗೆ ವಿಗ್ರಹ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ:

Dissolve **any five** compounds and name the samasa :

- 1) अधर्मः
- 2) चक्रपाणिः
- 3) मेघश्यामः

MS – 093

-4-

- 4) देवालयः
- 5) कलानिपुणः
- 6) कृष्णा जुनी
- 7) यथाज्ञानम्
- 8) सप्तपदी ।

b) द्वयोः वाक्ययोः प्रयोगं परिवर्तयत :

(2×2¹/₂=5)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಬದಲಾಯಿಸಿ :

Change the voice (any two) :

- 1) सः शालां गच्छति ।
- 2) तेन जलं पीयते ।
- 3) रामः कार्यं करोति ।

VII. ಕನ್ನಡಭಾಷಯಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷಯಾ ವಾ ಅನುವಾದತ :

5

ಇನ್ನೂ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ :

Translate into **Kannada** or **English** :

पुरा धारा नगरे भोजो नाम संस्कृत भाषप्रियः भूपतिः आसीत् । तस्य आस्थाने बहवः विद्वांसः कवयः च आसन् । भोजः स्वयं पण्डितः काव्यज्ञः कविः य अभूत् । चम्पूरामायणं नाम मनोज्ञं काव्यं तेनेव प्रणीतम् । तस्य सभायां कालिदासादयः बहवः कवयः व्यराजन्त ।